

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 4 frt. ⁸⁰/₁₀₀ Negyed évre . . . 1 fr.
Fél évre . . . 2 frt. ⁸⁰/₁₀₀ Egyes szám ára 8 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Írdetések jutányosan eszközöltetnek s többszöri hirdetésnél lényeges árkedvezmény adatik.

Felelős szerkesztő: HEGYI ANTAL.

Kiadó lap-tulajdonos: SZILBER JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Templomtér 91. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Nagyságos Főtisztelendő

Tekintetes Szerkesztő úr!

Alulírott cikkemért esedezem Nagysága, valamint a Tiszavidék Tekintetes Szerkesztője előtt, méltóztassék csekély cikketemet becses lapjában, miat vezércikket felvenni.* Ime a cikk:

Kossuth fája.

T. olvasó közönség! Mulnak az idők, mulnak az emberek. Igen! t. olvasó közönség, meghalnak az emberek, de a mit a nagy emberek teremtenek, azok nem halnak meg a nagyokkal; mert ha meghalának azon eszmék és nemes tettek, melyeket a nagyok szereztek, akkor nem tudnánk ma, ki alkotta Magyarországot, ki hozta be Magyarországra az igaz hitet, ki vezette a keresztény hadsereget a pogányok ellen a keresztények felszabadításáért?

Nem tudnánk továbbá ki volt a nagy király, kinek uralkodása alatt Magyarország elérte tetőpontját? Nem tudnánk, kinek voltak vasakarjai, a ki a magyar népet oly sokszor megvédte a pogány törököktől?

Nem tudnánk még, ki volt az a király, a ki a trónról az igazságot

*Szivesen.

Szerk.

a főurak és a koldusok közt egyformán osztotta?

Nem tudnánk, ki az a nagy ember, habár a Mindenható úgy akarja még, hogy szemecinkkel láthassuk, aki Magyarországon egy nemes fát ültetett?

T. olvasó közönség! Levett kappal, égre emelt szemekkel mondom ki: Kossuth!

A Kossuth fája hozott nekünk 1848-ban két nemes gyümölcsöt, az az: elmúlt a robot, elmúlt a nemesség! De maradt még a Kossuth fáján több nemes gyümölcs is, és hogy nem élvezhette a magyar nép, nem Bécs, nem Szent Pétervár anynyira, mint kevés testvéreink az oka.

A lenyomatás után sem száradt ki a Kossuth fája, sőt akadtak jeles kertészek, a kik azt hüen ápolták. Azt mondhatná már a t. olvasó, mi is hát a Kossuth fa? Megmondom én nem súgva, hadd hallja meg az egész világ, hogy a f. 48-as párt.

Ez az a fa, a mely fán még sok nemes gyümölcs maradt. És hogy ezen nemes gyümölcsöket nem élvezheti a magyar nép, habár tudtommal 89 jeles férfiú akarja is azt lerázni, nem a jeles férfiak az okai, hanem okai azok, akik azt

szokták mondani: arra szavazok a ki fizet! T. olvasó közönség! Tudom vannak emberek, akik azt mondják, hogy kivihetetlen dolog az, hogy a Kossuth fájáról lerázzák a gyümölcsöt. Erre cikkíró bátor vagyok egy történetet elbeszélni: Egyik tavaszi napon István bácsi kocsija elakadt, persze István bácsi váltig rajta volt, hogy szabaduljon a sárból, de mikor a szürkét szólította a fakó nem értett belőle; mikor meg a fakót szólította a szürke pihent, így a kocsit kivihetetlen lett. Jött aztán János bácsi jó két lova, István bácsi pedig azt mondta a lovainak: kutya fülük! már most kifoglak benneteket. Erre már értett ám a szürke is, no meg a fakó is. János bácsi befogta az ő két lovát az elakadt kocsit elé és az a különös benne, hogy az egyiket szólította és mind a kettő értett belőle, egy pillanat és kivihető lett a kocsit.

T. olvasó közönség! Azt mondja az O . . . himnusz: Tartsunk össze mind testvérek, legyen egy a honficzél! tehát csak egy kell hozzá, hogy élvezzük a nemes gyümölcsöket; az egyetértés!

Ha a mindenható úgy akarja, hogy hazánk nagy fia külföldön élje

T Á R C Z A.

A függetlenségi 48-as párthoz.

Üdv tinek! jobbaj hazámnak:
Üdv tinek! kik küzdve a jogért:
Áldoztok a nemzet szabadságnak,
S fegyver fogtok szent hazátokért.

Üdvözlétül nektek e dalt adom
Nektek: kiknek a népnek jobbléte
Óhajuk s a független Magyar — hon
Melynek gyógyirt adtok sebére.

Bár ti nagyon kevesen vagytok ma;
Mégis bátran csata sikra száltok,
S győztök — és fogy a szolgáló had sora
Vagy pedig a harcban meghaltok!

Csak küzdjétek tovább a szent jogért
Védjétek az elhagyott nemzetet!
Kik már annyit tettetek a honért —
Áldani fog a nép titeket.

Ha elestek a hon védelmében,
Harczolva a népnek szent jogáért.
A nemzet a — szabadság nevében
Homloktokra fűzi a babért!

Csajághy Gyula.

A keresztapa.

(Humoreszk.)

Németből átdolgozta: Bingert János Antal.

Akármit beszéljenek is rólam az emberek én nem tehetek róla, hogy olyan természetem van. Nem lehet mindenki egyforma. Ellenségeim (a kik gyűlölnék, pedig gyűlöletük okát magok sem tudják megmondani) és jó barátaim (a kik csupa szeretetből egy kanál vízben megölnének) kétszínűnek neveznek. Bevallom és nem is tagadom, hogy kétszínű vagyok, de nem oly értelemben, a mint ők ezt mondják. Vagy kérdem a nyájas olvasót, hogy nem kétszínű-e az olyan ember, a ki mikor szívében legjobban rágódik a titkos bánat fergé, akkor a legvidámabb, akkor van eltelve csapongó jó kedvvel. Pedig én ilyen kétszínű vagyok.

Sokszor mikor a szívem fáj a meghasadásig és titkon sirok, hogy ne lássa más, akkor magános szobámban üldögélve, azzal hangolom magamat jó kedvre, hogy előszedem multam emlékeiből azon eseményeket, a melyek egykor nekem sok kellemes perczet szereztek. Emlékeim tarlójáról szedegetem össze az alábbi történetet is.

Ama régi jó időben, boldog ifjúságom éveiben, mikor is szóke fürteim még nem kezdtek úgy őszülni mint most és nefelejtis szemeim tüze meg gyújtóbb vala, élt Szeleházán egy különcz és ez nem volt más, mint Endrényi László a szeleházi gymná-

sium nyugalmazott tanára, a kit a városban mindenki Laczi bácsinak hívott. Ő miután 40 éven át ernyedetlen buzgósággal csepegtette volna a haza reményeinek elméjébe a régi klasszikusok és a német nyelv tudományát, királyi kitüntetéssel nyugalomba vonult. Egyébként jó ember lett volna Laczi bátyánk, de a sok der, die, das mellett elfeledkezett a nőstüléről (tehát agglagény volt) és nagyon szerette a pénzt, a mely okozatnak oka a fősvénység volt.

De nini! most jut eszembe, hogy igazságtalan vagyok Laczi bátyánk emléke iránt! Agglagény volt az igaz, de mégis volt oldalbordája a jó öreg Zsuzsi néni képében, a ki már több mint három évtizeden át kenegeti úgy néha napján Laczi bátyánk hátát, nem ugyan hájjal, hanem — — —.

Fősvénységről sem lehet őt épen vádolni, mert hiszen eljárógat a kaszinóba is kalabriászt játszani (persze puffra!) és esténként a kávéházba egy egész pohár sörre. És ez rettenetes sokba kerül neki, t. i. naponként 10 azaz tiz osztrák értékű krajczárba.

Laczi bátyánk azzal töltötte el idejét, hogy mindennap úgy délelőtt, mint délután sétálgatott a vasuti sétányon hű mopszlija társaságában. Séta után a kaszinóba és vacsora után a kávéházba ment, a hol is rendszeren azon asztalnál foglalt helyet, a hol a főjegyző és a járásbíró vacsorázott, a kik noha egykor tanítványai voltak, most vele per te beszéltek.

Negyedik évfolyam.

szomorú napjait, azon fa, azon elv, melyet a magyar nép szívébe oltott, nincs külföldön. Itt van a nép szívében a F. 48-as Párt. A ki a Kossuth eszméjén nem lelkesül, az nem magyar, hanem magyar tagadó. Ez az a párt, amely pártra nemcsak a jóra való ökolnyai gyermek, hanem még a viselős asszony is duplán lelkesül.

A Kossuth fájáról városunknak is jutott 1875-ben egy bimbó. Ez a bimbó ugyanazon évben kinyílt és gyümölcsöt is hozott. Később azonban e nemes gyümölcsre hernyó kúszott és így kénytelen volt a gyümölcs leesni. Persze a gyümölcs után a levelekre is ősz lett. A bimbó pedig félholt maradt és nézzük most a félholt bimbót, hogy áll? Hát úgy áll, hogy f. év január 22-én kihajtott, még pedig dúsan, mintegy 130 levélre. Reméljük: az ilyen dúsan fakadó bimbó idővel gyümölcsöt is hoz.

T. olvasó! A ki a Fiút hiszi, az Atyát is, de a ki nem ragaszkodik a F. 48-as elvhez, az nem méltó a magyar névre. Mi pedig büszkének vagyunk elvünkre. Büszkének vagyunk a hirneves Hegyi Antal plebános úrra, a kinek méltóztatott ügyünket felkarolni és becses személyével pártunkat meggazdagítani. A ki ma ugyan a „Nemzeti Párt” fővezére,* de szíve mindig f. 48-as volt, az is fog maradni.

Nekünk azonban egy a szükséges: az ő nemes szíve.

Kávai László.

A csongrádi artézi-kút ügye.

A „Csongrádi Lap” január 15-iki számban közölt cikknek azon állítására:

Itt gyakran sóvár pillantásokat vetett a főjegyző által rendelt fázánpecsenyére és a járásbíró illatos rostélyosára, de férfiasan leküzdötte étvágyát. És ki örült jobban, hogy leküzdötte, mint épen ő maga különösen akkor, mikor a másik kettőnek nagyon bele kellett markolni az erszénybe és neki az egész mulatság 10 krajczárba került.

Igy folyt egyik este a másik után, míg végre úgy karácsony előtt néhány nappal, a midőn a főjegyző és járásbíró vacsorájakat jóízűen fogyasztották volna, kinyílik a kávéház ajtaja és dult vonásokkal berohan Laczi bátyánk.

— Nos bátya mi baj? — kérdé csodálkozva a főjegyző. — Mi történt veled?

Laczi bátyánk egy szót sem felelt, hanem e közben arca még jobban elkomorult, belenyúlt téli kabátja zsebébe és hosszas keresgélés után egy levelet dobott aszaltalra.

Itt van olvassátok! Ez még is csak szemtelenség!

Miután elolvasták a levelet csodálkozva néztek Laczi bátyánk haragtól szikrázó szeméibe.

(Folyt. köv.)

*) Nem annyira a „Nemzeti Párt”-é, mint inkább az „Egyesült ellenzéké” a mennyiben ez a név magában foglalja mind azon polgárokat, kik a főnálló közkormányzattal nincsenek megelégedve, tehát a függetlenségi 48-asokat úgy, mint a nemzeti pártiakat. De e körülmény, miután a két ellenzéki párt országos elveinek főtartása mellett egyesült a közkormányzat kitisztítása és az annyira óhajtott társadalmi béke helyreállítására, csak dicsőségére szolgálhat a függetlenségi 48-as pártnak. Szerk.

„Hiszen nem tudja mindenki, hogy az előjáróság a kútfúrás megakadása daczára sem fizetett a vállalkozónak addig egy krajczárt sem, míg erre Kádár Henrik úr nem unszolta” sat.

Megjegyzésem a következő: Igaz, hogy én mint csongrádi lakos, ki 1886-ik év elejétől kezdve, tehát 7 éven át folytonosan Szentesről hordattam házi szükségemre az artézi kútvizet, igen érdeklődtem a nálunk is létesíteni elhatározott artézi kút furatása körüli munkálatok miként haladása által s csaknem naponként figyelemmel kísértem a munkálatokat s e közben tapasztaltam, hogy nem sok időre a munka megkezdése után a vállalkozó többször hetekig távol lévén, felé sem nézett munkavezetőinek és munkásainak, kik talán nem elegendő szakképesség és gyakorlat folytán hibás munkálatot hajtván végre, a már 200 méternyire leérített vastag cső meggörbülését és annyira lett megzsorulását idézték elő, hogy a csövet többé sem lejjebb nyomatni, sem felhúzni nem bírták s a munkával felakadtak; miről a vállalkozó a munkavezető által ismételtén értesítettén, végre vállalkozó előjött s némi kísérleti tételek után a nagy csövel lejjebb haladhatást lehetetlennek állítva, a munkát szűkebb csövel határozta folytatni, — ámde már ekkor hírszerint vagyonilag oly helyzetbe volt, — mit elárulni nem akart — hogy sem a szükséges csöveket meghozatni, sem munkavezetőinek, napszámásainak s a munkálatnál alkalmazott gőzgép kezelő személyzetének több hevi hátralékban volt bér követelését fizetni nem bírván, eltávozott ismét a nélkül, hogy a vállalatot érdeklőleg valami intézkedést tett volna s alkalmazottjait követelésekre nézve kielégítette vagy csak megnyugtatta volna.

Azonban több idő elteltével megérkezvén — hihetőleg a városi előjáróság közbenjárása mellett megrendelt szűkebb csövek, azokkal a fúrás folytatása megkezdett ugyan, ámde a munkásoknak a vállalkozó általi nem fizetése miatt a munka igen vontatott lassúsággal és kedvetlenséggel s közben a napszámásoknak is csaknem naponkénti változtatása s folytonosan annak hangoztatása mellett, hogy ha őket rendszeren nem fizetik, a munkát ott hagyják, de a gépet is cséplésre elszállítják — a munka alig haladt valamire.

Ezen elégtelenséget és tétovázó kinos vergődést tapasztalva, igaz, hogy Ujhelyi Nándor ügyvéd s bizottsági tag ural kétten bementünk a városházához és felkértük Herke Ferencz bírót, hogy: miután Csongrád város lakosságának nem az az érdeke, hogy összetett kézzel várja azt, míg a vállalkozó pénzhez jutva, valamikor, talán évek multával a munkát folytatni bírja, hanem az, hogy a kút a szerződésben kikötött időre elkészüljön: tegyen intézkedést az iránt, hogy a város által a vállalkozó terhére, annak beleegyezésével előlegezés-képen a munkások, közvetlenül a városi pénztárnok által, a munkavezető ellenjegyzésével ellátandó nyugta mellett, hetenként pontossan kifizetessenek; világosan jelezvén abbéli óhajtasukat, hogy a vállalkozó nyilatkozata szerint a fúrás munkája által legfeljebb 2, 3 hetet igénylő idő alatt így egyedül a munkások díjazása előlegezendő pénz a vállalkozó kezéhez senmi szin alatt ne adassék; ne hogy az azt más célra felhasználva, a munkások fizetetlenül maradjanak s a miatt a munka végleg fenakadjon.

Hogy tehát az előjáróság általunk ily körülmények között s ily feltétel mellett leendő előlegezés iránt felkértem, azt teljes készséggel beismerem, de határozottan valótlannak nyilvánítom azon állítást, hogy addig egy krajczárt sem fizetett a város a vállalkozónak, míg arra — állítólag — én nem unszoltam! mert a megrendelt szűkebb csövek ára is, ha nem csalatkozom, a városi pénztárból lett előlegezve és a mi kérésünk folytán utalványozás előtt már mintegy 1400 forint lett a városi pénztárból a 2914,3014—892 számú végzések alapján a vállalkozó részére kifizetve, pedig azt én nem unszoltam; sőt a kútfúrásához addig használt 105 milliméter bőségű csövekhez mérten igen is szűk 66 milliméter átmérőjű és a számla szerint nem is kút, de gázcsövek alkalmazását elfogadhatónak sem tartottam volna.

(Folyt. köv.)

A megyei közgyűlésből.

(Folyt. és vége.)

Érdekes följegyezni ennél a választásnál, hogy ámbátor e bizottságba az összes megyebizottsági tagoknak több mind egy negyed része fel van véve, a megyepárt Sima Ferenczet a főispán kibékítési kísérlete daczára sem jelölte. Továbbá, hogy az összes névsor az ellenzék listájáról került ki és a legutolsó is 75 szavazatot kapott, ellenben a megyepárt oszlopos embereimint Stammer, Jurénák, Burg, Bánfalvi, Mátéffi Ferencz, Csató Zsigmond alispán, Czikatricsis Lajos főjegyző, dr. Schesinger, Csúcs József, Illés Jenő stb. mind 72 szavazattal maradtak kisebbségben.

Mialatt e két bizottságra beadott szavazatok összeolvasása folyt, azalatt szinte szavazat utján más két fontos bizottság is választatott t. i. az igazoló választmány és bíráló bizottság.

Mindkettőre 125 szavazatot adatott be és az igazoló választmányba beválasztottak nagy többséggel: Temesváry Antal, Szántó Lajos, Szvoboda Ferencz, Csemegi Antal és Tóth Kálmán.

A bíráló bizottságba pedig: Balogh János, Hegyi Antal, Sima Ferencz és Kiss Zsigmond.

Ezen kívül a közegészségügyi bizottságba felkiáltás utján beválasztottak: ifj. Váradi Lajos, Dr. Lábos Endre, Abaffy Zsigmond, Nagy Imre, idős. Váradi Antal, Szóke Pál, Szánthó Lajos és Szeder János.

A loávató bizottság elnökeivé pedig a tiszáninueni járásba: Matolay Miklós, a tiszántúli járás és Szentes város részére: Sarkadi Nagy Mihály, a csongrádi járásba pedig: Krepalek Lajos.

A községi jegyzőszigorló bizottság tagjaivá lettek: Balogh János és Szvoboda Ferencz.

A jegyzői nyugdíj választmányba beválasztottak: Kiss Zsigmond, Balog János, Hegyi Antal, Korpás Pál és Eszes Mátyás.

A községi számadás-vizsgáló közgyűlés elnökeivé végre: Csongrádra Szántó Lajos, — Mindszentre Korpás Pál, — Szegvárra, Mágocs, Derekegyháza, Teés és Fábán községekbe Vimmer Károly, — Csanyra Hegyi Antal, — Dorozsmára, Algyó, Sándorfalvára és Sövényházára Szluha Imre, — Horgos és Tápéra pedig Dudás Béla.

Az első nap legfontosabb ügyei közül való volt még a horgosi sikkasztások ügye, melyre nézve a kiküldött vizsgáló bizottság jelentéséből mindenki meggyőződött, hogy itt a legnagyobb visszaélésekről van szó, melyek valaha egy község kormányzatában elkövettek. Azért is a vizsgáló bizottság a kiderült adatok alapján azt a javaslatot tette, hogy a nagy mérvű hiányok és károkkra nézve a vagyoni felelősség mondassék ki mind azon községi előjárók és felettes hatóságok ellen, kiknek e károkok és hiányokban részük volt.

Ezen ügyet az állandó választmány javaslata további vizsgálat tárgyává kívánta tenni. Többek hozzászólása után azonban titkos szavazás utján 61 szóval 29 ellen Sima Ferencz azon indítványa fogadtatott el, hogy hivataluktól való felfüggesztés mellett Balog János községi bírót, Szaniszló Pál adószedő, mint közvetlen tettesek, Kelemen Béla dorozsmai főszolgabíró pedig a köteles felügyelet és ellenőrzés elmulasztása miatt vonassanak feygelmi eljárás alá.

A második napi közgyűlés tárgyai közül minket, csongrádiakat különösen kettő érdekelt közelebből és pedig a főszolgabírói hivatal helyisége iránt a Réti Ferencz főszolgabíróval kötött alispáni szerződés, meg a mult számunkban ismertetett mútra szükséges kölcsön fölvétele.

Az elsőre nézve a közgyűlés megtagadta jóváhagyását az alispáni szerződéstől a Réti Ferencz által felajánlott helyiség alkalmatlan volta miatt. A másodikra nézve pedig a község nyomasztó viszonyaira való tekintetből a fölvenni kívánt 40 ezer forintos kölcsönt Réti Ferencz ur minden kardoskodása mellett sem engedélyezte.

Igy végződött e nevezetes közgyűlés, melyen az ellenzék lelkes összetartása megtörte a jeget, mely elzárta előle a megyei bizottságokba vezető utat és győzelmes előhaladásában az egész vonalon annyira érvényre emelte a maga akaratját, hogy az egyes bizottságokba csak is azon megyepártiak voltak szerencsések bejutni, kiket az ellenzék maga is fölvetett jelöltjei közé.

Az eltek harca Folyt. és vége.)

És most ítéljetez azon egyének butasága és gonosztsága fölött, kik a csongrádi lapokban azt hirdetik, hogy a pap Eszes Mátyás kezére óhajtja játszani a keresztény gőzmalot. Hát van-e abban lehetőség, hogy valaki 1000 részvényes kezéből elvehesse részvényeit, hogy egy egyen tulajdonába bocsájtja?

És ítéljetez azon egyének szemérmelen támadása fölött, hogy józan ésszel lehet-e Eszes Mátyásról aztítani, hogy azért hasoulott meg a Réti Ferencz-féle párttal, mert vállalataiban támogatást nem nyert és veje részére Csongrádon felállítandó gyógyszerártár engedélyt nem kapott? Hiszen Eszes Mátyásnak az éjszaki partok kórhányását és biztosítását tárgyzó vállalata állami vállalat volt, oda a Réti Ferencz-féle pártnak szagulni se volt joga! a gyógyszerártár kérdése óta pedig Eszes még két követ választásnál, mint kormány párti szavazó nemcsak hogy szavazott, hanem a kormány párt vezér tagja volt.

Itéljetez a fölött, hogy ha Hegyi Antal plebános úr beigazolja és jövedelméből nem képes fentartani a Parochia kiadásait van-e Csongrádon hitbuzgó katolikus ember, ki a fizetés javítását tőle képes volna megtagadni? vagy nem alávaló hazugságot képez-e az illetők azon állítása, hogy Hegyi Antal plebános a rét járandóságát a mentesített kis rétbe kérte kiadatni, és mert nem ott lett kiadva, azért lett ellenzéki vezér? Hiszen Hegyi plebános úr még nem volt Csongrádnak plebánosa, mikor a rét-felosztás megtörtént és ő csak elődje kérelmének elintézését szorgalmazta, hogy a Parochia rétje ott adassék ki, a hol hajdan a Jancsovits plebános rétje volt kiadva, tehát egy talpalatnyit sem kért a mentesített kis rétből.

Itéljetez a fölött, hogy érheti-e szemrehányás azért az a Szvoboda Ferencz, ki előterjesztést tesz egy közgyűlésen, hogy Csongrád birtokos közönsége érvényesítse törvényszerinti jogát, a határt védő töltések kiépítése esetéből befektetett költségeknek törvényszerint a birtokosokat megillető földadó visszatérítés címén nyerendő kieszközölése céljából és ugyanakkor a közgyűlés majdnem hahotával foganta az előterjesztést és feliből is átengedte volna a munkát az illetőknek és miután Szvoboda azt nem fogadta el, a közgyűlés azon ígérete alapján, hogy az eredményhez képest fogja jutalmazni, teljesítette a munkát, szerzett a birtokos közönségnek majd egy millió forint összegét és midőn az összeg már folyosítva lett, daczára, hogy még a mai napig személyesen nem is kérte a jutalmat, szemérmetlenül vágják szeme közé, hogy ő is azért pártolt el, mert a kért 6000 frtot nem fizették meg neki, holott a „Csongrádi Lap“ emberei épen úgy tudják, mint mi, hogy 1887. évi január hónapban, mikor Szivák azt az emlékezetes levelet írta, hogy ő a csongrádi szabadelvű törzs-pártot, mely őt megválasztotta, elhagyta és Réti Ferencz-ekkel szövetekezett, Szvoboda Ferencz volt az első, ki megszűnt nemcsak Szivák párti lenni, hanem érintkezésbe lépett az akkori mérsékelt ellenzékkel Szivák megbuktatása céljából.

És végül ítéljetez a fölött, hogy érdem-e az, hogy a kataszteri mérnök felveszi az új házhelyeket és azok telekkönyveztetését követeli és akkor előáll egy ember és a miért a vármegyénél az előadások iránti jóváhagyást kieszközölte 3 frtokat követel és részben be is szed, minden egyes tulajdonostól és azután még az előjáróság is beszédett külön egy-egy forintokat nyomtatványok utján telekkönyveztetésért.

És ítéletez után készüljetez, hogy azon egyének, kik kítványosságuk tudatában sem szűnek meg benneteket eszköznek tekinteni céljaik elérésére és azon bíró, ki a tényleges adatoktól eltérő nyilatkozatot tesz közzé, mintha a szabadkikötő legalalmasabb része, hajó építettség címén nem az ő, hanem sógora Tari Mihály részére engedtetett volna át, pedig nyilt titkot képez, de a B. tabellák által, bármikor igazolható, hogy a miniszterium által is jóváhagyott szabályrendelet ellenére a szabad kikötőből átengedett területen épült hajók,

a Herke Ferencz bíró tulajdonát képezik és a bérlők által kimutatott és Csongrád közönségének átengedett 241 frt 30 kr. összeget Herke Ferencz lett volna köteles a község pénztárába befizetni, még ellenben Eszes Mátyás és Siha József terbére előirt követelések alaptalanok, megérdemli-e bizalmatokat és nem a legmegvetendőbb eljárás tárgyát képezi-e? nevezett bírónak azon cselekménye, hogy még az őt terhelő jogos követelések elpalástolása céljából, nyilatkozatot tesz közzé és egy buzgó katolikus közönség lelki pásztorát meggyalázni törekvő szerkesztői megjegyzésekkel kísérteti azt, addig ő arra törekszik, hogy a községet jogos követelésétől álnév használata útján megfoszthassa nemcsak, hanem másodizben is pellengére akarja állítani Eszes Mátyást, ki mielőtt még a szabályrendelet életbe léptetett volna, 3 hajója és dereglyéje építéséért önkényt fizetett a községi pénztárba 33 frtot, szabályrendelet életbe léptetése után pedig ismét fizetett 109 frt 69 krt, sőt ha Herke Ferencz bíró által, terhére jogtalanul és a tényleges adatoktól eltérő előírás alapján 79 frt 90 kr. miatt végrehajtás nem vezetett volna ellene, melyet ugyan a rakonczatlankodó közgyűlési többség elhatározása ellen is meguyert, sőt hogy a miatt Herke Ferencz bíró és Holczler Adolf községi jegyző állásuktól elmozdítva fenyítő uton meg nem büntetettek, Eszes Mátyáson kívül Czikatriczis Lajos volt főszolgabírónak tulajdonítható, ki az illetőket oltalma alá vévén, ez irányba beadott felebbezést, illetőségi helyétől elvonva, saját hatáskörében intézte el, még a 79 frt 90 krt is hajlandónak nyilatkozott megfizetni.

Ilyen és ezekhez méltó egyének kezében volt eddig a hatalom letéve, ezek voltak azok, kik az említett elvi álláspontokon állva, lettek üldözői a népek és barátjaiknak ezeknek hatalma és befolyása törte meg évenként és háborította meg a társadalmi rendet, ezek ellen kell tehát a küzdelmet folytatni és ha majdan, mint a szunyogokat kifogjuk őket füstöltni, akkor fogja Csongrád város népét az Isten aldása kísérni.

Ujdonságok.

— **Részvétel** olvastuk a „Pesti Napló“-ban, hogy Hock János képviselő ur néhány napig ágyban fekvő beteg volt és tegnap üdülés végett pár hétre Olaszországba utazott. Kívánjuk, hogy friss egészségben térjen vissza kirándulásából!

— A „F. 48-as Népkör“ ma délután 3 órakor tartja tisztválasztó gyűlését, melyre a tárgy fontosságánál fogva ez uton is különösen fölhevítjük a tagok figyelmét, hogy azon minél számossabban megjelenjen sziveskedjenek.

— **Érdekes.** A közigatási bizottság utóbbi ülésén a csongrád megyei utak járhatlansága miatt panaszkodott a főispán és elrendelte, hogy a mely község természetben kívánja a közmunkát leszolgálni, az állami főmérnök a járási főszolgabíróval közösen állapítsa meg, — hogy mely utvonatra kívánja az ilyen közmunkát fölhasználni? És tréfásan hozzá tette, hogy ha ennek daczára sem lesznek jó utak, az utfelügyelőt el kell csapni, az utkaparót pedig fel kell akasztani! Mire a szórakozott állami főmérnök, helyéből fölemelkedve, általános derűtség közt jelentette ki, hogy igenis a főispáni utasítás értelmében fog eljárni.

— **Kiugraszott nyulacska.** Mikor január 24-én a megyei gyűlés megtagadta jóváhagyását arra nézve, hogy a főszolgabírói hivatal a Réti Ferencz házában legyen: a csongrádi megyebizottsági tagok nyilatkozatra hívták föl dr. Czikatriczis Lajos főjegyzőt, hogy ő is tudja és ismeri a Réti Ferencz házat, hát mondja meg: alkalmasnak tartja-e azt arra, hogy ott legyen a főszolgabírói hivatal? És Czikatriczis Lajos fölemelkedett székéből és nyiltan kijelentette, hogy Réti Ferencz házat maga sem tartja e célra alkalmasnak. De hát akkor mért nem lépet közbe, hogy az alispán ez iránt ne kössön szerződést Réti Ferencz-czel.

— **Egy bűn meséje** cím alatt mult számában a „Csongrádi Lap“ valami tiszavidéki plebános reverendájába tőrülgeti sáros csizmáit. Viszonzása kívánna lenni a szépen kigondolt csunya mese lapunk azon közleményének, mely nem régiben egy polgári iskolai tanár polgári viszonyát énekelte meg. Hát mi a tisztesség nevében felszólítjuk az „Egy bűn meséje“ szerzőjét, hogy ha van hozzá erkölcsi bátorsága, nevezze meg azt a plebánost, kivel az „Egy bűn meséje“ kívánja kapcsolatba hozni, és biztosítjuk róla a szerző urat, hogy a megnevezett alkalmat fog neki nyújtani, mi kép állításainak valóságát a sajtó bíróság előtt igazolhassa; mert részünkről, a míg ezt nem teszi, a czikk szerzőjét *zsinegre való, hitvány, hazug ember* névvel nem tekintjük. Annál is inkább, mert tudomásunk szerint a helybeli polgári iskolának államilag dotált „tanári“ karából kerülnek ki az efféle jó madarak, sőt a lap felelős szerkesztője is onnét való, kiknek feladata ugy látszik nem a népnevelés, hanem a más emberek becsületének a legázolása. A mit eddig még sem vett észre az az előjáróság, mely Boda Márton tanító urat, mivel a megye bizottsági tagok választása alkalmából az ellenzékkel szavazott, feljelentette a kir. tanfelügyelőségnek, a miért elvállalta az ipartestületi jegyzőséget. Hanem Eder János, az ipartestületi biztos, lapszerkesztő és erkölcsbíró (?) egészen más, az teljesíthet a törvény által inkompatibilisnek nyilvánított szolgálatokat — jó pénzért, mert szabadelvűsége jó takaró arra nézve, hogy az efféle csekélységek ne lássa meg se az előjáróság, se az iskolaszék, se a tanfelügyelő. De majd meglátjuk, hogy az új főispán ur meddig tűri annak az „erkölcsös“ tanár urnak e fajta visszaéléseit, ki legujabban gyanúsításával a főispán ur becsületére is rátámadott?

— **Szabadságidő.** A legutóbbi megyei közgyűlésen Czikatriczis Lajos megyei főjegyző egy havi, Réti János megyei főorvos pedig három havi szabadság időt kértek és nyertek. Az előbbi nőstülni óhajt, utóbbi pedig megrongált egészségét kívánja helyreállítani.

— **Ez is javulás.** A legutóbbi közigatási bizottsági ülésből főispán úr ó Meltósága az alispánnak azon javaslatát, melylyel a csongrád-sóvényházi ármentesítési társulat kormánybiztosságának a kisajátításokra vonatkozó hirdetését csak az egyik csongrádi lapban akarta közhírré tétetni, oda módosította, hogy mind a két csongrádi lapban kell hirdetni; mert egyik párt olvassa az egyik lapot. a másik pedig a másik lapot. Hasztalan vetette ellen az alispán, hogy eddig ez nem volt szokásban, meg sokba is kerül majd a társulatnak: a főispán kimondott szava mellett megmaradt; mert előtte földolog az igazság! Tan fölösleges megjegyeznünk, hogy eddig is így kellett volna s akkor megynék sok rázkódtól menekülhetett volna meg.

— **A csongrádi ált. ipartestület 1893. évi február hó 5-én d. u. 2 órakor a város közháza tanácsstermében, rendkívüli közgyűlést tart, melyen a megjelent tagok számára való tekintet nélkül érvényes határozatok fognak hozatni.**

— **Bálak.** A csongrádi „Polgári Kör“ f. hó 12-én saját körhelyiségében jótékony-célú gazda-bálat rendez. — A csongrádi ált. ipartestület és az iparos ifjúság önképző és dal-egylete f. hó 11-én a „Pannónia“ szálló termében pénztárai javára zártkörű tánczvigalmat rendeznek. Jegyek előre vált-hatók: Bloch A. Bagossy G. Ugray A. Csánádi Gy. uraknál. — A csongrádi ács- és kőműves segédek szervelete f. hó 13-án a „Fiume“ szálló termében zártkörű tánczvigalmat rendez. Belépti-jegyek előre vált-hatók: Bagossy J. és Bagossy G. urak kereskedésében.

— **Jaklics Antal** városunk szülötte, apattini rendőrbiztos f. hó 2-án fegyverével föbelötte magát s rögtön meg is halt.

— **Betörés.** Vári Gyulát a szegedi törvényszék 2 és fél évi börtönnel elítélte, a napokban azonban szabadlábra helyezte. Vári megunva a szabad életet, f. hó 2-án Turi Mártonnál betörést eszközölt; mi közben rendőrségünk letartóztatta.

— Igen tisztelt Szerkesztő úr! A „Tiszavidék” f. évi január hó 29-iki számában a farsangi bál lefolyásának közléséből annak jöttem tudomására, hogy én a január hó 22-iki körbálban egyéneket sértő s megrovást érdemlő magaviseletet tanúsítottam. Ezen czéltudatlan elkövetett tényemet — midőn mentségemül csupán a szünóra utáni időt hozhatom fel csak — őszintén sajnálom s mindazoktól, kiket bármiféleképen is megsérthettem, vagy megsértettem, ezuton a nyilvánosság előtt bocsánatot kérek, vagy más helyen is bocsánatot kérni kész vagyok. Csongrádon 1893. január 29. kiváló tisztelettel:
ifj. Farsang István.

Szívesen vetünk fátyolt bárkinek tévedésére, de a „Polgári Kör” mint nyilvános helyet nem tartjuk arra alkalmasnak jövődében sem, hogy valaki akként adjon kifejezést egyéni véleményének, hogy abból közbotránykozás keletkezzék. Mindennek megvan a maga ideje és helye, a tánczvizgalom tehát legyen mulatság és ne hiába való vitaokozások színhelye. Szerk.

— **Hihetetlen.** A városban az a hír van elterjedve, hogy Herke Ferencz bíró úr aláírásokat gyűjt Tallián Béla főispán ur ó Méltósága ellen, hogy a kormány haladéktalanul helyezze át Csongrád megyéből, mert itt megbuktatta a jó pákulicz világot. Hát az igaz, hogy nálunk divatozik az efféle aláírási és feladási irodalom, különösen a helybeli plebánosnak sokszor volt szerencséje az efféle hivatalos és félig hivatalos

aláírások és feladásokban részesülni: hanem ezt már még sem hisszük el; mert egy kicsit sok volna a jóból s aligha ki nem tekerné a vállalkozó bíró uram nyakát?

Báli-selyemszövetek méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, csikozott, koczkázott mintázott, damaszolt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) postabér és vámmentesen szállít: **Henneberg G.** (cs. és kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Meghívás.

A „CSONGRÁD ÉS VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

1893. évi február hó 19-én d. u. 2 órakor Csongrádon, saját helyiségeiben (posta-utca Csemegi-féle ház) tartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

- 1.) Zármérleg előterjesztése az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével és a tiszta nyereség felosztása iránt határozat hozatal.
- 2.) A kereskedelmi törvény értelmében a felügyelő bizottság 3 évre leendő megválasztása.
- 3.) Egy aligazgató és egy, esetleg két igazgató tanácsos választása.
- 4.) Az alapszabály értelmében előterjesztett indítványok tárgyalása.
- 5.) Jegyzőkönyv hitelesítésére küldöttség kinevezése.

Az eredeti mérleg és zárszámadások a mai naptól a közgyűlés napjáig a tisztelt részvényes tagok által megtekinthetők.

A közgyűlésen szavazati jogukat csak azon részvényes tagok gyakorolhatják, akik az alapszabály 30. §-a értelmében igazolványaikat a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet pénztári hivatalában átvették.

Csongrádon, 1893. évi január hó 27-én.

id. Faragó Mihály.
elnök.

4. Csongrád vármegye közigazgatási bizottságától.
k. i. 1893.

Hirdetmény.

Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a csongrád-sövényházi árm. és belviz szab. társulat részére Csongrád és Csany községek határában kisajátítandó területekre vonatkozó kisajátítási tervek megállapítása céljából szükséges tárgyalás a kiküldött bizottság által a Csongrád község határában fekvő területeket illetőleg f. év február hó 20 s esetleg következő napjának d. e. 10 órakor Csongrád község közházánál, — a Csany község határában fekvő területeket illetőleg pedig f. évi február hó 22-ik és esetleg következő napjának a. e. 10 órakor Csany község közházánál ejtetik meg.

Miről az érdekelt felek oly fölhívással értesítetnek, hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha a kitűzött tárgyaláshoz az érdekeltek közül senki sem jelennek meg.

Kelt Szentesen, Csongrád vármegye közigazg. bizottságának 1893. évi január 25-én tartott üléséből.

főispán helyet

Dr Csató Zsigmond
alispán.

a közig. biz. h. elnöke.

KNUTH KÁROLY

műszaki irodája és gyára.

Budapest, VII ker. Szérvétség-utca 13 sz.

Elvállal és berendez:

Légszesz és vízvezetékeket.
Szivattyúkat minden czélra, vízszállító kasokat.
Szivattyú telepeket járgány, légszesz-gőz-és vízmotor hajtással.
Városok, gyárak, kastélyok lakóházak stb. vízzel való ellátását.
Minden rendű központi fűtéseket, állami nyilvános és magán épületek részér.

Szellőztetések.
Gőz, köd és zuhany fürdőket.
Szárítókat, bármily czélra.
Legjobb rendszerű clozetteket.
Vas és kőagyag cső csatornázásokat.
Gőzfűző és gőz mosókonyhákat.
Szűrő és fertőztelenítőket.
Természetes légszesztelepeket.
Kőszén és olaj gázgyárakat.

KŐAGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN RAKTÁRON.

Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

Költségvetéseket készséggel készít.

AZ

ELSŐ MAGYARGAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN

1. A mezőgazdasághoz egyáltalában szükséges összes saját hazai gyártmányu. elismert kitűnő gépeit és talajművelő eszközeit ajánlja.
2. Minden a gazdasági gépszakmába vágó felvilágosítással és tanácssal szívesen és díjmentesen szolgál.
3. Az összes gyártmányait magában foglaló képes árjegyzékét kívánatra készséggel megküldi.
4. A gyártelep Budapesten, külső váci-út 7. szám alatt van és annak megtekintése érdeklődőknek készséggel megengedtetik.

Levél-czim:

ELSŐ MAGYARGAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársaság
Budapesten, külső váci-út 7.